

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

щодо можливості акредитації освітньої програми

Цикл (рівень вищої освіти)	Магістр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація	-
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Об'єкт вивчення ОПП: «ОПП «Управління закладом освіти», галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки», професійна кваліфікація: «Керівник підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання», системи освіти, освітні процеси у формальній та неформальній освіті, узагальнений соціально-педагогічний досвід, висвітлений у педагогічних теоріях, концепціях, контекстних (професійно-орієнтованих) практиках, методики викладання освітніх курсів у закладах освіти» не відповідає об'єкту вивчення Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт ВО): «системи освіти, освітні процеси у формальній та неформальній освіті, ..., методики викладання освітніх курсів у закладах вищої освіти».

У переліку ПРН (п.7 ОПП, стор.10-13):

1. Відсутня позиція щодо «організувати освітній процес на основі студентоцентрованого підходів...» (див. РН5 Стандарту ВО)
2. Відсутній РН8 «Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовувати методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей» Стандарту ВО.

У ВСО ЗВО зазначено : «Відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010 з змінами до 2022 року магістр за спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» має бути підготовлений для керівних посад з наступними видами робіт: Керівники підрозділів у сфері освіти (проректори, директори, декани, завідувачі) закладів вищої освіти, ...» У рубриці ОПП «Придатність до працевлаштування» зазначено, що випускники можуть працювати на керівних посадах з наступними професійними посадами: 1210.1, 1229.4, 1229.7. Зазначені коди містять великий перелік посад, що не забезпечуються ОПП.

Також це не відображено у ПРН ОПП та відсутні ОК, які б у повній мірі забезпечували підготовку магістра до керівництва й викладання у сфері вищої освіти (частково це відображено у ОК

«Менеджмент в освіті» (Тема 3. Визначення документів і завдань у системі вищої освіти) та в ОК «Правові аспекти управління навчальним закладом» (Лише тема 11. Нормативно-правове забезпечення вищої та професійно-технічної освіти з 12 тем.).

ОПП «Управління закладом освіти» не забезпечує досягнення всіх результатів навчання, визначених у Стандарті ВО, що є суттєвим недоліком критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Відповідно до Структурно-логічної схеми (стор. 21 ОПП), ОК «Науково-педагогічна практика» здійснюється у I семестрі, їй передують ОК «Менеджмент освіти», «Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні закладом освіти», «Соціальна філософія», «Проектування освітнього процесу у закладах освіти», та відсутні ОК щодо аспектів і специфіки здійснення освітнього процесу у ЗВО.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОК 13 «Науково-педагогічна практика» здобувачів освітнього ступеня магістра має на меті вивчення основ педагогічної і навчально-методичної роботи в закладах вищої освіти, оволодіння педагогічними навичками проведення окремих видів навчальних занять з дисциплін відповідного профілю підготовки, однак у ОПП відсутні ФК, ПРН та ОК для підготовки магістрів до викладацької діяльності в ЗВО.

Згідно з планом виконання практики, студенти мають відвідати не менше 6 практичних, семінарських чи лабораторних занять різних видів з дисциплін за профілем підготовки з метою ознайомлення на практиці зі структурою та методикою їх проведення у ЗВО, беруть участь в їх обговоренні...також проводить заняття.

У рубриці «Питання для студентів з науково-педагогічної практики» відсутні питання щодо здійснення науково-педагогічної діяльності.

У змісті ОК 13 «Науково-педагогічна практика» розміщено рубрики, що стосуються управлінської практики: стор. 4 -«Самостійне проходження управлінської практики. Під час управлінської практики магістранти накопичують матеріал і виконують наступні самостійні роботи:», рубрика «Критерії контролю та оцінювання результатів навчання» тощо.

Основна і допоміжна література ОК 13 «Науково-педагогічна практика» та ОК 14 «Управлінська практика» ідентичні.

У звіті ЕГ не зазначено, на базі яких конкретно закладів освіти відбулися науково-педагогічна та управлінські практики, бажано було б ознайомитися зі звітом практики (хоча б один звіт здобувача про проходження практики).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ОПП «Управління закладом освіти» передбачено присвоєння професійної кваліфікації «Керівник підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання», що відповідає коду 1229.4 у Класифікаторі професій (<https://www.me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk>). Варто зазначити, що для окремих посад, зазначених в професійній кваліфікації, зокрема: декан (начальник) факультету, директор (начальник) інституту в складі закладу вищої освіти, завідувач аспірантури (інтернатури, ординатури, докторантури), завідувач відділу (кафедри) не достатньо ступеня магістра.

ОПП враховує лише вимоги, зазначені у Професійному стандарті керівника (директора) ЗЗСО МОН України від 17.09.2021 року. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>).

Змістом ОПП зовсім не враховано Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Наказ МОН від 23.03.2021 р № 610 (<http://surl.li/piql>).

Вказані зауваження є суттєвими недоліками у контексті 2 критерію та можуть бути виправлені в однорічний термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Враховуючи подані документи: самоаналіз ЗВО, звіт ЕГ можна констатувати відповідність критерію з недолікам, що не є суттєвими

У звіті ЕГ до сильних практик віднесено (можливість вільного вибору керівника, теми магістерської роботи, бази практики, потенціал для дослідницької роботи, конструктивна взаємодія учасників через різні засоби; відкритість ресурсів для навчання в умов дистанційного навчання; доступність інформації щодо цілей, змісту та ПРН, критеріїв оцінювання через сайт ЗУІ, Google Classroom; різноманітність форм і методів навчання; можливості для участі у програмах академічної мобільності

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Критерій 6. Людські ресурси

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До аудиторних занять долучаються професіонали-практики, експерти галузі, що працюють за основним місцем роботи та на засадах сумісництва: Президент ЗУІ І.І.Орос (викладає ОК «Управління фінансово-економічною діяльністю закладу»), доктор. пед. наук, проф. А.І. Кузьмінський (викладає ОК «Проектування освітнього процесу у ЗО»), директор Фахового коледжу ЗУІ К.С.Шовш (викладає ОК «Професійні компетентності керівника ЗО»).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Педагогічні і науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідний рік. Керівник Відділу моніторингу освітнього процесу І.М. Силадій підтвердив, що викладачі мають академічну свободу у виборі форм стажування / підвищення кваліфікації; кредити, отримані викладачами у неформальних заходах, перезараховуються з поданням профільної кафедри.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Враховуючи подані документи: самоаналіз ЗВО, звіт ЕГ можна констатувати повну відповідність критерію

Взірцевими є матеріально-технічні ресурси, що гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання - включаючи консультаційний центр, спортивно-оздоровчий комплекс, відкритий спортивний майданчик, бібліотеку, центр інформатики та гуртожитки, безкоштовний доступ до WiFi на всій території ЗВО

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми
Унікальною практикою освітній процес ЗВО супроводжується за допомогою електронної системи управління навчальним процесом IRIS. Ця система спрощує роботу різних підрозділів, кафедр і персоналу, дозволяючи вирішувати завдання, пов'язані з розрахунком навчального навантаження, складанням розкладу та веденням особових справ студентів і викладачів тощо (<https://irisz.kmf.uz.ua/#/orarend>).

Інформаційна підтримка здобувачів забезпечується через офіційний веб-сайт ЗУІ (українською, угорською, англійською мовами), а також сторінку кафедри на сайті ЗВО (<http://surl.li/mydna>).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЕГ пересвідчилася, що територія ЗВО являє собою безбар'єрний простір, що відповідає потребам студентів з особливими освітніми потребами (Огляд та обговорення питань стану матеріально-технічної бази). Навчальний корпус, що має три поверхи, оснащений ліфтом та пандусами, облаштованими відповідно до вимог державних будівельних норм України, що засвідчено висновками експерта з технічного обстеження будівель і споруд.

Гарною практикою є діяльність Відділу сприяння та моніторингу працевлаштування студентів і випускників.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Враховуючи подані документи: самоаналіз ЗВО, звіт ЕГ можна констатувати відповідність критерію 8 з незначними недоліками, що не є суттєвими

Критерій 9. Прозорість та публічність

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми *

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. привести у відповідність об'єкт вивчення та ПРН ОПП Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. конкретизувати рубрику ОПП «Придатність до працевлаштування» та зазначити в ній лише ті посади, які забезпечуються змістом ОПП, ОК та практичною підготовкою за ОПП «Управління закладами освіти».

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 р. рекомендовано здійснити аналіз досвіду реалізації вітчизняних освітньо-професійних програм для вдосконалення даної ОПП.

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 р. забезпечити документування залучення до розроблення ОПП здобувачів ВО та стейкхолдерів (протоколи засідань проектної групи з розглядом пропозицій від зацікавлених сторін)

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми *

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. внести зміни до ОПП враховуючи Стандарт вищої освіти за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, зокрема об'єкт вивчення в описі предметної області та РН 8.

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. додати ОК для забезпечення відповідності ОПП 8 РН «Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовувати методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей» Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. усунути невідповідність у СЛС, оскільки в ній відсутні ОК, які б передували здійсненню ОК 13 «Науково-педагогічна практика».

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. переглянути зміст ОК 13 «Науково-педагогічна практика» для усунення невідповідностей і огріхів.

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. уточнити присвоєння професійної кваліфікації в контексті того, що в ОПП враховано лише вимоги, зазначені у Професійному стандарті керівника (директора) ЗЗСО МОН України від 17.09.2021 року.

Гаранту та проектній групі при перегляді і оновленні ОПП звернути увагу на Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Наказ МОН від 23.03.2021 р № 610 (<http://surf.li/piql>), зокрема при забезпеченні 8 РН «Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовувати методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей» Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Гаранту ОПП впродовж 2024 р. усунути невідповідності у висвітленні міждисциплінарних зв'язків та переглянути формування ПРН і ФК відповідно до змісту навчальних дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання *

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. розширити співпрацю з закордонними та вітчизняними ЗВО в контексті реалізації академічної мобільності магістрів.

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. ширше популяризувати неформальну освіту серед здобувачів ОПП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою *

Впродовж 2023-2024 рр. при перегляді і оновленні силабусів ОК викладачам рекомендовано вдосконалювати методи навчання в контексті студентоцентрованого підходу, додавати власні наукові праці та науково-методичні розробки, осучаснити наукові джерела з урахуванням електронних джерел останніх років на основі репозитарію.

Гаранту та відповідальним особам впродовж 2023-2024 рр. здійснювати регулярне опитування щодо ефективності застосування форм і методів навчання в розрізі ОПП «Управління закладом освіти»

Гаранту та проектній групі впродовж 2023-2024 рр. розглянути можливість активізувати проведення гостьових занять зарубіжних фахівців, експертів саме на цій ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність *

Впродовж 2023-2024 н. р. гаранту та робочій групі регулярно проводити окремі опитування з метою моніторингу різних аспектів якості навчання (академічна доброчесність, форми контролю, об'єктивність оцінювання тощо) у розрізі конкретно ОПП «Управління закладом освіти»

Гаранту та проєктній групі впродовж 2023-2024 рр. конкретизувати можливості отримання балів до виконання самостійної роботи, чітко визначити у всіх силабусах і робочих програмах кількість балів, які магістранти можуть отримати у результаті виконання певного завдання.

Гаранту та проєктній групі впродовж 2023-2024 рр. активізувати проведення систематичних заходів щодо дотримання академічної доброчесності: семінари, вебінари тощо

Критерій 6. Людські ресурси *

Гаранту та проєктній групі впродовж 2023-2024 рр. розглянути можливість розширювати залучення до проведення аудиторних занять гостей лекторів із вітчизняних та іноземних ЗВО

Гаранту та проєктній групі впродовж 2023-2024 рр. активізувати участь викладачів у міжнародних грантових програмах, наукових дослідженнях на всеукраїнському рівні, у програмах мобільності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

–

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми *

Гаранту та проєктній групі впродовж 2023-2024 рр. організувати опитування здобувачів даної ОПП щодо їх задоволеності освітнім процесом під час реалізації конкретної освітньої програм

Гаранту та проєктній групі впродовж 2023-2024 рр. здійснити інформування стейкхолдерів щодо їх права подавати рекомендації по вдосконаленню ОП з подальшим документальним підтвердженням залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості.

Впродовж 2023-2024 н. р. гаранту та робочій групі висвітлювати процес і результати взаємодії з роботодавцями та здобувачами ОПП на сайті кафедри із зазначенням конкретних пропозицій, побажань і реакцій ЗВО на них.

Критерій 9. Прозорість та публічність *

Гаранту та проєктній групі впродовж 2023-2024 рр. доводити до відома здобувачів (включаючи представників ОСС) правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу.

Гаранту та проєктній групі після перегляду і оновлення ОПП «Управління закладом освіти» оприлюднювати на сайті ЗВО порівняльну таблицю пропозицій та зауважень до проєкту ОПП після закінчення громадського обговорення.